

Pedagógiai Programja

2010.

1. A Vértesszőlősi Általános Iskola Küldetésnyilatkozata és jövőképe

Küldetésnyilatkozat és jövőkép

A Vértesszőlősi Általános Iskola a közeljövőben bekövetkező korszerű infrastruktúrával rendelkező, komfortos épületben működő, közös igazgatásban az alapfokú művészeti oktatást is ellátja. Profiljában kibontakoztatja a munkára nevelés programját, ezzel is segítve a tanulók önálló életkezdését. Nevelőtestülete korszerű pedagógiai módszerekkel működő, az IKT eszközöket és a digitális anyagokat is alkalmazó munkatársak. Az iskola megkülönböztetett figyelmet fordít a szlovák nyelv és hagyományok ápolására, az átmenet kezelésére óvoda és iskola között. A partnerközpontú iskola működésére és belső folyamataira a minőségkontroll és a minőségbiztosítás jellemző.

Olyan iskolát szeretnénk Vértesszőlősön működtetni:

- amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők és a fenntartó aktuális igényeihez,
- ahová a tanulók szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori és egyéni sajátosságainak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahová mindezekért a szülők szívesen hozzák gyermekeiket,
- ahol a nevelőtestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amihez a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat.

2. Bevezetés

Iskolánk Pedagógiai programjának átdolgozását, módosítását a közoktatásban végbement jogszabályi változások tették szükségessé.

Pedagógiai programunk felülvizsgálatához a következő törvényeket és rendeleteket tanulmányoztuk:

- Az 1993.évi LXXIX. törvényt a közoktatásról, az 1999. évi LXVIII., a 2003. évi LXI. és 2006. LXXI. törvényt annak módosításáról.
- A 11/1994. (VI.8.) MKM rendeletet a nevelési és oktatási intézmények működéséről, annak mellékleteit.
- A 277/1997. (XII. 22.) Kormányrendeletet a továbbképzésről, valamint annak 185/1999. (XII.13.) módosítását.
- Az oktatási miniszter 4/2001. (I.26.) OM rendeletét egyes oktatási jogszabályok módosításáról.
- 243/2003. (XII. 17.) kormányrendeletet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
- 202/2007. (VII. 31.) kormányrendeletet a Nemzeti alaptanterv módosításáról
- A kerettantervi rendeletet.
- A nevelési –oktatási intézmények kötelező (minimális) eszköz – és felszerelési jegyzékét.

Az iskolahasználók és a fenntartó elvárja az iskolától, hogy a nevelő-oktató munkáját rugalmasan a környezeti hatásokhoz igazítva társadalmilag hasznos kompetenciákat, képességeket alakítson ki.

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban, a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és tartalmának a befolyásolásához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a **kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.**

A kulcskompetenciák:

- 1. Anyanyelvi kommunikáció**
- 2. Idegen nyelvi kommunikáció**
- 3. Matematikai kompetencia**
- 4. Természettudományos kompetencia**
- 5. Digitális kompetencia**
- 6. A hatékony, önálló tanulás**
- 7. Szociális és állampolgári kompetencia**
- 8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia**
- 9. Esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképeség¹**

A TÁMOP 3.1.4/08/2-2008-0076 „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés, innovatív intézményekben” pályázatnak megfelelően az **intézményünkben az alábbi kulcskompetenciákkal bővítjük nevelő-oktató munkánkat:**

- 10. Szociális-, életviteli- és környezeti kompetencia terület**
- 11. Életpálya-építés kompetencia terület**
- 12. Szövegértés-szövegalkotás kompetencia terület**

A Vértesszőlősi Általános Iskola pedagógiai hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével törekszik a kor iskolát érintő kihívásainak megfelelni, pragmatikusan nevelni.

3. Alapvetések

3.1. Alapértékeink

Pedagógiai programunk alapja egy olyan értékrend, amelynek megfogalmazása – s egyben tudatosítása – közös munkánk eredménye.

Pl.:

Tolerancia, egymás és a másság tisztelete, megbecsülése;

Humanizmus, szeretet, elfogadás;

¹ Nemzeti Alaptanterv –részlet – „Melléklet a 2002/2007. (VII.13.) Kormány rendelethez”

*Becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom;
A természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára;
Önfegyelem, önismeret;
Pontosság, igényesség és kitartás a munkában;
A tudás, a munka, az értékteremtés;
Önállóság, szabadság, mások szabadságának tisztelete;
Az egyetemes és nemzeti kultúra tisztelete.*

3.2 Az iskola bemutatása

3.2.1. Az iskola adatai

Az iskola elnevezése: Vértesszőlősi Általános Iskola

Az iskola fenntartója és felügyeleti szerve: Vértesszőlős Község Önkormányzata

OM azonosító száma: 031918

Törzsszáma: 386328

Az intézmény jogállása: önálló jogi személy, mely részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv.

Évfolyamaink száma: 1-8. évfolyam.

Osztályaink száma: 8 osztály, két napközis- és egy tanulószobai csoport.

Az intézmény fő tevékenysége: Nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó általános iskolai oktatás.

3.2.2. Az iskola rövid története, bemutatása

Vértesszőlős egy 2600 fős szlovák nemzetiségi település a Gerecse lábánál. A település egyik fő jellemzője, hogy az őslakosokon kívül évről évre egyre többen települnek be a környező városokból, Tatabányáról és Tatáról. Ezek, a szinte csak jómódú emberek Tatára, Tatabányára és a szintén jól megközelíthető és 70 km-re fekvő Budapestre járnak dolgozni. Csak laknak, de nem élnek Vértesszőlősön.

A Vértesszőlősi Általános Iskola a két város közelségének pozitív és negatív hatását is érzi.. A két város közelsége 10-15 évvel ezelőtt csak jótékony hatással volt iskolánkra.

Kulturális, sport és egyéb tevékenységek eltöltésére számtalan lehetőséget biztosított.

Ezek a hatások a szülők vértesszülősi kötődései miatt iskolánk létszámára nem jelentettek veszélyt, hiszen a más városokba ingázó szülők nyugodtak voltak, hogy az iskolából hazatérő gyerekeiket valaki várja otthon. Nagyszülők, rokonok. Így iskolánk létszáma 180-200 fő között ingadozott. Ez a folyamat az elmúlt 5 évben megváltozott. Sok, az iskolát, a települést nem ismerő szülősi gyökerekkel nem rendelkező beköltözött már 30-40%-ban nem az iskolánkat választja. Okok között szerepel a "nagy iskola nagyobb lehetőség gondolata" a közeli városokhoz való kötődés.

A 2008/2009 tanévben, iskolánk 8 évfolyamán 1-1 tanulócsoportban és 2 napközis csoportban 143 gyermek tanul. Iskolánk szlovák nemzetiségi nyelvet oktató intézmény, 96 gyermek választja a szlovák nyelv tanulását. Iskolánk ezeknek, a gyermekeknek két évente nyelvgyakorlás céljából 2-3 napos ingyenes szlovákiai kirándulást szervez. A szlovák nyelv oktatására fordított nagy hangsúly és a szlovák hagyományok tiszteletének, ápolásának köszönhetően a szlovák identitással nem rendelkező szülők gyermekei is tanulják a nyelvet.

Iskolánk tanulói között 8 sajátos nevelési igényű gyermek van és 6-an tanulási nehézségekkel, küzdenek. 59 fő gyógytestnevelési ellátásra szorul, 17 fő hátrányos helyzetű.

Az SNI gyermekek ellátását egy megbízási szerződéssel foglalkoztatott pszichopedagógus, egy fő kijáró gyógypedagógus és a kistérségi társulásban foglalkoztatott logopédus oldja meg. A gyógytestnevelési feladatokat egy kolleganőnk látja el, aki szintén a kistérségi társulás keretében végzi ezt a feladatát.

A gyermekvédelmi feladatot egy szociálpedagógusi másoddiplomás kolléganő végzi. Mivel iskolánkban kevés a klasszikus gyermekvédelmi probléma valamint tudható, hogy az iskolakerülés, deviáns kortárs csoporthoz való csapódás egyik oka lehet az iskolai kudarc, ami mögött a fel nem ismert tanulási nehézség, részképesség zavar állhat. Ezért iskolánk gyermekvédelmi felelőse koordinálja a fejlesztéseket, tartja a kapcsolatot a különféle nevelési tanácsadókkal, a tanulási kudarcot vizsgáló szakértői bizottsággal, és egyéb hasonló intézményekkel, szakemberekkel, szülőkkel, gyerekekkel, fejlesztőkkel. Így minden gyermek időben kerül a segítséget adó megfelelő helyre.

Iskolánk fogadja a tartós állami ellátásba vett és családi házban élő gyermekeket. Idén egy ilyen kisgyerek tanul iskolánkban.

3.3.3. Helyzetelemzés

Iskolánk személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltételek:

Nevelőtestület

Iskolánk nevelőtestülete szakmailag képzett, munkájuk iránt elkötelezett emberekből áll.

Igénylik a folyamatos továbbképzést. Szakos ellátottságunk teljes.

Nevelőtestületünk 17 állandó taggal rendelkezik.

- Tanítóképző Főiskolai diplomával 9 fő rendelkezik, ebből
1 fő rajz speciálkollégiummal rendelkezik
1 fő szlovák speciálkollégiummal rendelkezik,
1 fő gyógytestnevelés végzettségű,
1 fő tánc és dráma szakvizsgával
1 fő fejlesztőpedagógus szakvizsgával
1 fő német tanítói végzettségű és közoktatás vezetői szakkal.
1 fő magyar szakos tanári diplomával és közoktatás vezetői végzettséggel rendelkezik.
- Tanárképző Főiskolai diplomával 5 fő rendelkezik, ebből:
1 fő egyetemi informatika szakkal
1 fő egyetemi történelem szakkal
1 fő szociálpedagógusi diplomával és mérés-értékelés szakvizsgával
1 fő közoktatás vezetői szakvizsgával
1 fő egyetemi magyar szakkal rendelkezik
- Testnevelési Egyetemi diplomája 1 kolléganőnknek van.
Ő gyógytestnevelő végzettséget és testnevelési szakvizsgát szerzett.
- Szlovák szakos egyetemi diplomával 1 fő rendelkezik.

2 fő gyeden van. 3 fő óraadóként vesz részt az iskola munkájában.

Az adminisztratív feladatokat 2 fő látja el, 6-6 órában.

3 takarítónőnk van.

Nagyon hiányzik egy főállású karbantartó.(Ezeket a feladatokat 1 fő látja el, aki a község minden intézményét ellátja.)

Nevelő-oktató munkát segítők

Iskolánkban a nevelő-oktató munkát segítő speciális szakembereknek (gyógypedagógus, logopédus) nagy szerepe van abban, hogy évek óta nem emelkedik a bukások, vagy évisméltések száma. Az **egyénre szabott fejlesztés** abban segít, hogy a tanulók az osztályközösségbe jobban beilleszkedjenek, sikeresebben teljesítsenek.

Technikai dolgozók

Az iskolában folyó nevelő-oktató munkához a rendkívül fontos háttérrel technikai dolgozóink biztosítják. Megteremtik a zavartalan működés feltételeit, ők tárgyi feltételeink gondozói és mindennapjaink segítői.

Tárgyi feltételek:

Az intézmény épületének főbb jellemzői

Iskolánkban az oktató-nevelő munka a le nem zárható udvaron álló 3 épületben valamint a település sportcsarnokában folyik.

Az alsó tagozat egy 1929-ben épült műemlék jellegű épületben van elhelyezve. Ebben az épületben van a tavaly kialakított ebédlő, tálalóhelyiség, és a könyvtár. Ezt az épületet az utóbbi 2 évben az önkormányzat felújította. A felső tagozat egy 1992-ben felépült iskolaszárnyban tanul. A 3. épületben van a tanári, és az adminisztrátorok irodája. Ehhez épült 30 éve egy kb.50 négyzetméteres tornaszoba valamint ehhez az épülethez kapcsolódik egy vizesblokk. Ezt a vizesblokkot a 2007/2008-as tanév elején életveszélyessé nyilvánították és lezárták. Ezzel jelentősen csökkent a mellékhelyiségek száma. A tanári épület állaga rossz.

Az iskolánk tanulói használhatják a település sportcsarnokát, mely az iskola épületétől kb.800 m-re helyezkedik el. Ezért a gyerekeket a testnevelő csak a dupla testnevelés órákon és a délutáni sportfoglalkozásokon viszi el oda. Az iskola udvara folyamatosan épül, szépül.

Eszközparkunk

9 tantermünk van. A tantermekbe folyamatosan kerülnek új, modern iskolabútorok, a felső tagozat tantermeiben a krétás táblát a filces tábla váltotta fel. 1 informatika szaktantermünkben 12 db számítógép áll a gyerekek rendelkezésére internetes kapcsolattal. A számítógéppark bővítése, fejlesztése messze nem tart a lépést a technika fejlődésével. 1 technika-tantermünkben sajnos csak a barkácsolásokra van lehetőség. A "lánytechnika"

oktatása nem megoldott. Kialakítottunk egy fejlesztőtermet. 1 médiatermünkben projektor használatára van lehetőség. A szertáraink ellátottsága kielégítő. Ez alól a tornaszoba ellátottsága kivétel. Az egészségügyi szoba felszerelése és állaga nem közelíti meg a kötelező felszerelések jegyzékében előírtakat.

Iskolánk hagyományai

Iskolánk szlovák nemzetiségi nyelvet oktató intézmény. Ezt az örökséget az itt élő „őslakosok” hagyták ránk, és mi mindent megteszünk azért, hogy ápoljuk és őrizzük a szlovák nemzetiségi kultúrát.

Fentiek érdekében részt veszünk a falu rendezvényein, mint például a szüreti felvonuláson, a szlovák lakodalmason, a falukarácsonyon. Ezeknek a szép rituáléknak nem csak részesei, de szervezői is vagyunk.

A néphagyományokat tisztelve, ünnepköreink a Farsangon, Húsvéton, majd a Mihály és a Márton napon keresztül vezetik el a gyerekeket az adventi várakozás utáni karácsonyig.

Nemzeti ünnepeinken; a 48-as Forradalom és Szabadságharc ünnepén, az Aradi vértanúk napján, az 56-os Forradalom és Szabadságharc ünnepén a hazafiságot és az ország iránti tiszteletet, a magyarságtudatot erősítjük.

Táborainkban; a sítáborban és a nyári művészeti és sport táborainkban a test és a lélek összhangját erősítjük.

Országunkon túl nyúló testvérkapcsolatainkkal lehetőséget biztosítunk az idegen nyelvek gyakorlására, a kapcsolatteremtésre.

4. Iskolánk nevelési programja

4.1. Pedagógiai alapelvek

A komplexitás-, következetesség-, életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének-, egyenrangúság-, bizalom-, a pedagógus vezető szerepe-, a külső hatások-, a tapasztalatszerzés elvének érvényesítése.

4.2. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai:

Pedagógiai tevékenységünk célja, hogy tanulóink a már fentebb említett értékek mentén *"használható és bővíthető"* tudás birtokosává váljanak. Ennek érdekében fontos feladatnak tartjuk a gondolkodás és az értelmi képességek fejlesztését, a gyermeki nyitottságra,

fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve. Ehhez nyújt segítséget a 2008/2009-es tanévben megnyert kompetencia alapú oktatás bevezetésére benyújtott, és támogatásra érdemesnek tartott TÁMOP 3.1.4 pályázat.

A személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek váljanak bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat. Pedagógiai munkánk konkrét feladatai a következők, amiket a NAT (Kiemelt fejlesztési feladatok) deklaráál:

- Énkép és önismeret
- Hon és népismeret
- Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
- Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Gazdasági nevelés
- Környezettudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőttlét szerepeire²

4.3. A nevelési feladatok szinterei

Tanórán kívül:

- művészeti nevelés,
- szakkörök: futball, ping-pong, floorball, alsós-felső tömegsport,
- hagyományörző szakkör, néptánc
- idegen nyelvi szakkörök, tehetséggondozás (plusz német, angol)
- HHH-s, SNI-s gyermekek felzárkóztatása,
- ünnepkörök szerinti (állami, nemzeti, helyi jellegű) megemlékezések,
- DÖK rendezvényei,
- felvételi előkészítő 7-8. osztályban.

Tantárgyi programok szerint: tantervek, tanmenetek újragondolása, munkaközösségi szinten kell megfogalmazni a szaktantárgyak nevelési céljait, a különböző tantárgyak tanításával kapcsolatba hozható valamennyi tevékenységi formát.

² Nemzeti Alaptanterv –részlet – „Melléklet a 2002/2007. (VII.13.) Kormányrendeletéhez”

4.4. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munkaeszköz és eljárásai

A különböző szakaszokban végzett fejlesztő munka nem határolódik el élesen egymástól, hanem egymásra épül az alapfokú nevelés-oktatás folyamatában.

A következő nevelési eljárásainkat alkalmazzuk céljaink elérése érdekében:

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

Minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;

Bírálat, önbírálat;

Beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;

Előadás, vita, beszámoló.

Motiváló módszerek:

Helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;

Gyakorlás, követelés;

Ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás;

Játékos módszerek.

A pozitív magatartásra ható módszereink:

Helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;

Osztályozás;

Felszólítás; kényszerítés;

Követelés.

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek:

Felügyelet;

Ellenőrzés;

Figyelmeztetés;

Intés, elmarasztalás, tiltás;

Büntetés.

5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célunk, hogy az iskolából kilépő tanuló személyiségébe épüljenek be az alapvető erkölcsi normák, értékek: családi élet megalapozás és fenntartása, hivatástudat, az élethosszig tartó tanulás igényének fenntartása, a másság elfogadása, tolerancia.

5.1. Célunk, hogy az iskolából kilépő tanuló

személyiségébe épüljenek be az alapvető erkölcsi normák, értékek: családi élet megalapozás és fenntartása, hivatástudat, az élethosszig tartó tanulás igényének fenntartása, a másság elfogadása, tolerancia.

5.2. Feladataink:

- A nevelőtestület személyes példájával járjon elő a fenti célok megvalósítása érdekében. Olyan iskolai légkör kialakítása, ahol a gyermek érték, a pedagógus pedig példa.
- Folyamatos szakmai, módszertani megújulás, naprakész pedagógiai ismeretek.
- A tanulók környezetének és személyiségének alapos megismerése, egyénre szabott bánásmód és követelmények kialakítása.
- Szorongásmentes, sokoldalú személyiségfejlesztés.

5.3. Módszereink:

- Folyamatos továbbképzés és önképzés.
- Folyamatos és korrekt kapcsolatok kiépítése és fenntartása a családokkal (szülői értekezletek, fogadóórák, szülői fórumok, esetleges családlátogatás).
- A tanítási órákon törekedjünk a kooperatív munkaformák keretében a célokban megjelölt értékek kihangsúlyozására.
- Folyamatos pályázatfigyelés, részvétel (pl. TÁMOP 3.1.4).
- Klasszikus pedagógiai nevelésfilozófiák, reformpedagógiai irányzatok integrálása a tanórai és tanórán kívüli nevelésbe-oktatásba.

5.4. Nevelési elveink:

- gyermekközpontúság,
- demokratikus szellemű iskola, fejlesztő-, nevelő-, oktató munka.

5.5 Speciális feladatok:

- népi kismesterségek oktatása,
- művészeti nevelés (dráma, grafika, furulya, gitár, hegedű, zongora oktatás),
- idegen nyelvi fakultációk,
- szlovák hagyományörzés,
- játékos iskola előkészítő foglalkozások (az óvodai-iskolai átmenet zökkenőmentességének biztosítása érdekében).

5.6. A tanítás-tanulási folyamat irányítása

A nevelőtestület minden egyes tagját kötelezi, hogy az iskolában folyó pedagógiai munka alapja a motiváció legyen, törekedve arra, hogy megteremtsük a kudarc-és bukásoktól mentes iskolát.

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ez által alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, valamint tudatosan adjanak példát szakmai felkészültségéből, korrektségéből, emberségéből.

Ennek fejében mindezt jogosan várhatják el tanítványaiktól.

6. Kiemelt pedagógiai tevékenységeink és a kulcskompetenciák fejlesztésének kapcsolata

6.1. Anyanyelvi nevelés (anyanyelvi kulcskompetencia fejlesztése)

Anyanyelvünk kiemelkedő szerepet játszik felnövekvő diákjaink személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztésében. Ebből következik, hogy az iskolai nevelésben-oktatásban alapvető szerepe van. Az anyanyelvi képzés átszövi a teljes oktatási-nevelési folyamatot. Keretében mindazokat az ismereteket tudatosítjuk, rendszerezük és fejlesztjük, amelyeket a diák az iskolában és az iskolán kívül megszerzett. Az anyanyelvi képzés meghatározóan hat a többi tantárgy tanítására és elsajátításának színvonalára. A különböző ismeretek tanításának-tanulásának szintje pedig visszahat az anyanyelvi képzés eredményességére. Ezért az anyanyelvi nevelésnek – sajátos jelleggel – minden tárgyban jelen kell lennie.

Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használatának, az ehhez szükséges képességeknek a fejlesztése.

A TÁMOP 3.1.4 program bevezetésével kiemelt kompetencia területté vált a szövegértés–szövegalkotás kompetencia terület az 1-4 évfolyamon.

Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztésének célja

Az iskolába kerülést megelőző nyelvi tapasztalatokra építve megindítsa a gyermeke anyanyelvi tudatosodásának folyamatát, megalapozza annak igényes és működőképes eszközi használatát. Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztése komplex folyamat, melyben célirányosan fejleszthetők az önálló tanulás képességei, a digitális kompetenciák, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, erkölcsi értékrend, szociális érzékenység, környezet iránti felelősség.

A fejlesztési követelmények

A szövegértés–szövegalkotás többféle anyanyelvi kompetencia fejlesztését foglalja magában, melynek részei:

napi gyakoriságú fejlesztő tevékenységek: kommunikáció, kognitív képességek erkölcsi érzék fejlesztése, a magyarság és más népek kultúrájának megbecsülése, fejlesztése.

Általános alapozás. alapozza meg az írásbeli nyelvhasználat elsajátítását, tanulási motivációt, élethosszig való tanulást.

Beszéd-beszédértés-szóbeli szövegalkotás. A kommunikáció megalapozása.

Olvasás: az írott szöveg megértésére irányuljon. Az önálló tanulás lehetőségét kell megalapozni. Követelmény, hogy kialakuljon a jó olvasási technika, valamint az esztétikai érték közvetítés és más népek kultúrájának megismerésére nyújtson lehetőséget.

Írás-írás-használat-írásbeli szövegalkotás. A fejlesztés arra irányul, hogy a jelrendszer elsajátítására építve jól működő, lendületes olvasható, tetszetős kézírás alakuljon ki.

Az 1-4. évfolyamon a fejlesztés kiemelt területei között szerepel az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával.

A tanulási kudarcok, az értés- meg nem értés gazdaságtalan időráfordításai alapvetően a magyar nyelv alapos ismeretének hiányából adódnak. Arra kell törekedni, hogy az olvasás értékeit és hasznát ismerjék meg a tanulók. A pedagógusok feladata az igényességre nevelés, az olvasás előtérbe helyezése a túlzott televíziózással és videózással szemben.

Az 5-8. évfolyamon az önálló szövegfeldolgozás, szövegértés erősítése valamennyi tantárgy keretén belül kapjon kiemelt szerepet.

Feladatunk még, hogy hozzájáruljunk az írásbeli képességek színvonalának emeléséhez, valamint az értő olvasás segítségével tudományos ismeretek megszerzéséhez is.

Fontos feladatunk, hogy tanulóink ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását. Mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben. Törekedjenek az anyanyelv védelmére, tudjanak egymással kulturált párbeszédet, vitát folytatni.

A tanulóknak növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet és természetvédelmi könyvek feldolgozásával.

Az olvasási szokások erősítése érdekében könyvtári órákat tartunk tanévenként két alkalommal minden osztályban.

6.2. Angol-német nyelv oktatása (idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése)

Az Európai Unió tagállamaként még fontosabb az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így ha megtanulunk egy idegen nyelvet, automatikusan közelebb kerülünk az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, nyitottabbak leszünk a világra.

Nevelő-oktató munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányaik során, amire építhetnek a későbbiekben.

A hatékony, intenzív nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése — szókincsbővítés, nyelvtan biztos használatának elsajátítása — stb. Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alap-nyelvtudáshoz jussanak, naponta használniuk kell a nyelvet.

Ennek érdekében:

A nyelvtanulás csoportbontásban történik. Így több lehetőség van az intenzív gyakorlásra és az idegen nyelven való megszólalásra.

Igyekszünk kihasználni a csoportbontásból fakadó előnyöket — differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás —, valamint azt a lehetőséget, hogy tanulóink az első osztálytól tanulják az angol- és német nyelvet fakultáció keretében.

Lényeges szempont: a nyelvoktatási módszerek adott körülmények és lehetőségek közötti fejlesztése, terjesztése, hozzáférhetővé tétele, a bevált módszerek és a nyelvoktatással kapcsolatos tapasztalatok közzététele.

A pályázatírás lehetőségeit kihasználva minél több szemléltető és segédanyagot szerzünk be a tanítási formák változatosabbá tétele érdekében.

Testvériskola keresésével, levelezéssel, valamint csereprogramok szervezésével kívánjuk szélesíteni a nyelvgyakorlás lehetőségét. Iskolánk a társadalmi és a szülői igényeknek megfelelő szintre kívánja emelni az angol és a német idegen nyelv oktatását.

A 8. osztályban év végén vizsgák szervezésével ösztönözzük a tanulást. Célja a négy alapvető készség (írás, olvasás, hallás utáni megértés és a beszéd-készség) felmérése.

A TÁMOP 3.1.4 program bevezetésével kiemelt kompetencia területté vált a „NÉMET NYELV” KOMPETENCIA TERÜLET FEJLESZTÉSE.

A KOMPETENCIA TERÜLET KIEMELT CÉLJA:

tanulóink a Európai Unió polgárai, ezért kiemelt célként arra kell törekednünk, hogy az iskolás évek alatt olyan készségekkel, képességekkel, kompetenciákkal, ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal gazdagodjanak, amelyek birtokában magyarságukat megőrizve, kellő felkészültséggel, magabiztosan és sikerrel megtalálják helyüket az európai nyitott társadalmakban.

Kiemelt fejlesztési területek:

- Szövegértés fejlesztése, beszédértés;
- Olvasás-írás fejlesztése;
- Önálló kommunikáció fejlesztése;
- Interkulturális nyitottság fejlesztése.

6.3 Matematika oktatása (matematikai kompetenciák fejlesztése)

A TÁMOP 3.1.4 program bevezetésével kiemelt kompetencia területté vált a „Matematika” kulcskompetencia terület.

A „Matematika” kulcskompetencia fejlesztésének kiemelt célja:

a gondolkodás örömeinek és hasznosságának felfedezésével párhuzamosan megismertesse a tanulókat környezetük mennyiségi és térbeli viszonyaival. Megalapozza a korszerű, a mindennapi életben, a többi tantárgy tanulása során és különböző probléma-szituációkban jól

használható, továbbfejlesztésre alkalmas matematikai műveltségüket. Ennek során más kompetenciák is fejleszthetők, mint az anyanyelvi, kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, természettudományos, kompetencia, digitális kompetencia, hatékony, önálló tanulás, szociális, és állampolgári kompetencia, kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.

Kiemelt fejlesztési területek

Készségek fejlesztése:

- Számlálás;
- Számolás;
- Mennyiségi következtetés;
- Becslés, mérés;
- Mértékváltás;
- Szöveges feladatok megoldása.

Gondolkodási képességek fejlesztése:

- Rendszerezés;
- Kombinatívítás;
- Következtetés;
- Valószínűségi következtetés;
- Érvelés;
- Bizonyítás;
- Kommunikációs képességek fejlesztése;
- Tudásszerző képességek fejlesztése;
- Tanulási képességek fejlesztése.

Az 1-4. évfolyamon az elemi számolási készség elsajátítása és a logikus gondolkodás fejlesztése zajlik, sok szemléltetéssel, gyakorlati példákkal.

Az 5-6. osztályban a nem szakrendszerű oktatás módszereivel folytatjuk az oktatást. (kooperatív tanulási technikák, egyéni és páros munka, tanórai differenciálás, projekt munkák, dramatikus módszerek és technikák alkalmazása, önellenőrzés, mások ellenőrzése, ötletroham, vita).

A matematikai fogalmak kialakítása és az elvonatkoztatási készségek fejlesztése a legtöbb gyermeknél csak 7-8. osztályban válik lehetővé.

6.4 Informatika oktatása (digitális kompetencia fejlesztése)

A XXI. században az informatika átszövi egész életünket, az információ társadalmi szerepe megnőtt, ezáltal felértékelődött az információszerzés képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson munkájához, életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő — technikai fejlődéssel lépést tartó — információszerzési, feldolgozási, adattárolási, szervezési és átadási technikákat.

Fő célunk tehát az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó ember képzése. Ennek eléréséhez fontos, hogy a tanulók folyamatos sikerélményben részesüljenek, mert különben áttörhetetlen idegenkedés alakulhat ki a modern információs eszközökkel szemben. Ebből következik, hogy meg kell teremteni a tantárgyak közötti átmeneteket, kompetenciákat is.

A különböző tudományterületek, tevékenységek ma már feltételezik a számítógép készségszintű használatát, vagyis a géphasználat nem cél, hanem eszköz jellegű legyen. Az ismeretátadó és számon kérő pedagógus az ismeretek közötti eligazodást segítő, tanácsadó, az információt értékelni, abban kételkedni tudó tanulók nevelőjévé váljon. A tanulókat fel kell készíteni a problémamegoldó gondolkodásra, mint a feladatmegoldás magasabb szintjére. A leírt készségek elsajátítása akkor igazán eredményes, ha lehetőség szerint már az általános iskola alsó tagozatában elkezdődik a munka.

A digitális kompetencia fejlesztését szolgálhatják más tantárgyak feladatai, amennyiben géphasználatot (alkalmazás, internet), vagy csak egyszerűen problémamegoldó gondolkodást, kreativitást igényelnek.

Gondolni kell azokra a tanulókra is, akiknek otthon nincs lehetőségük a gép használatára. Hasznos például, ha az iskolai könyvtárban két-három gép áll a gyerekek rendelkezésére, ezért kiemelt feladat a könyvtár és az informatika tantárgy szorosabb együttműködése. A könyvtári gépekre érdemes különféle játékos, készségeket fejlesztő szoftvereket is telepíteni. A játékos oktató programok, CD-k a kezdeti bevezetésre kínálnak megfelelő megoldást. A kisebbek ezt más tantárgyak, vagy délutáni foglalkozások keretén belül vehetnék igénybe. A tanórákat nagyobb érdeklődés esetén kiegészíthetik a különféle alkalmazói és programozói szakkörök, amik a differenciált oktatást segítik elő. A szakkörök beindítását előzetes felmérések előzzék meg.

6.5. Művészeti nevelés (esztétikai és művészeti kompetenciák fejlesztése)

A művészeti nevelés is elengedhetetlenül, kiemelkedően fontos területe iskolánknak.

Tanulóinknak sokféle lehetőségük van tehetségük kibontakoztatására. Meghatározó az egyéni alkotótevékenység, de a művészeti nevelés lehetőséget ad csoportos munkára, közösségfejlesztésre is.

Pedagógusaink egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a művészeti tárgyak igényes oktatására, a tehetséggondozásra.

6.5.1. Kiemelt kompetenciafejlesztési területek a művészeti nevelés területén

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

- Művészi önkifejezés, előadókészség.
- Európai és egyetemes kulturális örökség megőrzésére irányuló igény.
- Az esztétikum igénye a mindennapokban.

Környezettudatosságra nevelés

- Környezetünk esztétikus értékeinek megőrzésére, gyarapítására való igény.

Szociális és állampolgári kompetencia

- Nyitottság, érdeklődés.
- Kulturális életben való részvételre való igény.

6.5.2. A művészeti nevelés területei

Drámapedagógia – színjátszás

Az alsó tagozaton megalapozott drámapedagógiai szemlélet sok tekintetben gazdagíthatja eredményeinket. Különböző képességfejlesztés folyik a dráma tanítása során. Pl.: a kommunikációs játékokon keresztül fejlődik a gyerekek közösségi szereptudata, beszédtechnikai gyakorlatokkal útját állhatjuk a romló kifejezés-technikának és kultúrának, a színes játékok a gyermekek fantáziáját fejlesztik, a memória-gyakorlatok az intellektuális képességeket tréningezik, az improvizációs szerepjátékok egyaránt segítik tanulóink megismerését és érzelmi fejlődését. A rendszeres gyakorlásokból előadások kerekednek, melynek mindenki részese, a gátlásosabb tanulók is magabiztosabbak lesznek.

Ének és tánc

Látszólag két külön műfaj, de mégis ősidőktől fogva elválaszthatatlan egymástól, az emberek mindennapjait jellemezte. Köztudott a Kodály módszer elveinek alapján, hogy a zene és a tánc (különösen a népzene és a néptánc) a gyermek egészséges testi és mentális fejlődését alapozza meg. Naponta találkozhatunk ezzel a formával harmonikus fejlődése érdekében. Ha gyermekeink egyszerre énekelnek, játszanak, táncolnak, ezáltal több képességüket is fejlődik, ez különösen az alsó tagozaton meghatározó. Kielégíthető mozgásigényük, feszültségeik feloldódnak. A népi gyermekjátékok során fejleszthető a tiszta, szép magyar beszéd (irodalom, nyelvtan), a társas kapcsolatok kialakítása, alkalmazkodóképesség (magatartás), a versenyszellem (testnevelés), szerepjáték (színjátékszítás) viselkedéskultúra, ritmusérzék, tisztán, jól intonált éneklés, hallásfejlesztés (ének-zene), kreativitás, leleményesség. A leglényegesebb: a magyar nyelvi-, zenei- és mozgáskultúra ápolása együttesen.

Hangszeres zene

Lehetőségek és igények szerint tanórán és tanórán kívül egy hangszer biztos kezelésének elsajátítása.

Alapfokú művészeti iskola működésének biztosítása az iskolában.

Rajz, vizuális kultúra, népi mesterségek megismerése

A vizuális kultúra a teljes látható és láthatóvá tett tárgy- és jelenségvilág (a természet, a mesterséges környezet és a képzelet világa) használata és alakítása. A vizuális nevelés feladata: azoknak a képességeknek és készségeknek fejlesztése és ismereteknek az átadása, amelyek a látható világ használatához, alakításához szükségesek.

Az alsó tagozatban a rajz és technika tömbösítésével szeretnénk elérni, hogy tanulóink kreatívak, önmegvalósítók, a saját kezük által előállított termékek felhasználásával együtt éljék mindennapjaikat.

Média

A XXI. század társadalmának legnagyobb gondja a médiából a gyermekek felé korlátlanul áramló „információ”. Kiemelkedő szerep jut éppen ezért a média tantárgynak, amely megtanítja a gyermekeket látni, nézni, érteni filmet, plakátot, és kiadványokat készíteni. Mindezek a vizuális kultúra alapjait teremtik meg.

Ma már nem csak a visszaemlékezés lett sokkal inkább vizuálisabb vagy vizualizált, mint valaha, de maga a tapasztalás is. (A műholdas felvételektől az emberi test belsejéről készült képekig számos példát említhetnénk). A gyerekek ma már ismereteik jelentős részét iskolán kívül szerzik. Ebben éppen a televízióknak mint audiovizuális médiumnak van meghatározó szerepe. Alapvető fontosságú tehát, hogy az iskola elősegítse azt, hogy a tanulók képesek legyenek a nagy mennyiségű (képi) információ minél magasabb szintű önálló feldolgozására, értelmezésére, értékelésére, a megfelelő szelekció elvégzésére.

A TÁMOP 3.1.4 program bevezetésével kiemelt kompetencia területté vált a „A szociális-életviteli és környezeti,, kompetencia terület.

A kompetencia terület kiemelt célja:

- A természet és világ iránti kíváncsiság megőrzése.
- Váljon természetessé számukra a jelenségek rendszerszemléletű, holisztikus megközelítése.
- Legyenek képesek másokkal együttműködni.
- Alakuljon ki az információk rendszerezésének képessége.
- Alakuljon ki az információk közötti kapcsolatkeresés képessége.
- Fejlődjön a kreativitás.
- Sajátítsák el a kritikai gondolkodás alapjait.

A kiemelt fejlesztési feladatok:

- A mindennapi életben való eligazodás.
- Legyenek képesek a problémákat felismerni, a megoldások között eligazodni, a megoldáshoz segítséget kérni.
- Sajátítsák el az életkoruknak megfelelő, biztonságos életvitel legfontosabb elemeit.

A TÁMOP 3.1.4 program bevezetésével kiemelt kompetencia területté vált az „Életpálya-építés” kompetencia terület.

A kompetencia terület kiemelt céljai:

- A tanulók énképének gazdagítása, önértékelésének formálása, fejlesztése.
- A manuális és manipulációs adottságok, továbbá az intellektuális képességek feltárása.
- Felismertetni, hogy a természet körforgásába harmonikusan beilleszkedő ember minden cselekedetével felelős környezete védelméért, a fenntartható fejlődésért.
- A tanulók tegyenek szert egyre nagyobb önállóságra a tanulás terén. Szerezzenek tapasztalatot és ismerjék meg a számukra leginkább eredményes tanulási módszereket, sajátítsanak el különböző tanulási technikákat.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

- Ismeretre tegyenek szert az egyes foglalkozásokkal kapcsolatban.
- Ennek érdekében fejlesztjük a szabálykövető és kritikai gondolkodást.
- Legyen alkalmuk személyes tapasztalatszerzésre.
- Több „különleges” foglalkozást is megismerjenek, így is segítve a későbbi pályaválasztást.
- Emellett kiemelten kezeljük a környék adottságainak, lehetőségeinek megismerését, hiszen elsősorban a lakóhely lehetőségeit és kínálatát figyelembe véve tudják a jövőt tervezni.

7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Olyan iskolai közösséget szeretnénk, ahol a belső léggör, a tartalmas együttes munka következtében jól érzi magát tanuló és tanára egyaránt.

Az emberi élet alapja a társas valóság. Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely mint tanulási színtér is megjelenik.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

7.1 . A közösségi nevelés területei

- Család
- Óvoda
- Iskola
- Iskolán kívüli közösségek
- Társadalom

A gyerekek szempontjából meghatározó a család, az óvoda és az iskola, mert az alapvető viselkedési formákat itt sajátítják el. Nem becsülhető le a baráti kör, a sportegyesület és egyéb közösségek hatása sem, de ezek csak később kezdenek előtérbe kerülni. A társadalom egészének hatása elsősorban a médián keresztül közvetítődik. A média hatása különösen erős a gyerekekre. Ezt az iskolának figyelembe kell venni, és megfelelően értelmeznie (digitális kompetencia).

7.2 Az iskolában folyó közösségfejlesztés szinterei

- Tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák);
- Tanórákon kívüli foglalkozások;
- Diák-önkormányzati munka;
- Szabadidős tevékenységek.

7.3 Egységes követelmények

7.3.1. Szociális és állampolgári kompetenciák

A nagyobb közösség iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás, környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért való felelősségvállalás.

7.3.2 Anyanyelvi kommunikáció

A kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének képességei álljanak.

7.3.3 Digitális kompetencia

Az új információs környezetben való eligazodás képességének fejlesztése.

7.3.4 Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Minden tanuló rendelkezzen a társadalmi elkötelezettség magatartásával (érdeklődés, aktivitás).

7.3.5 Hon- és népismeret

A hon- és népismeret oktatása segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel, alapozza meg a nemzettudatot, ösztönözzön szűkebb és tágabb történelmi, kulturális és vallási emlékeink, hagyományaink feltárására, ápolására, alakuljon ki tanulóinkban pozitív viszony a közös európai értékekhez.

A fentiek értelmében az iskola feladatai:

Neveljen:

- a felelősségvállalásra,
- saját képességek maximális kifejtésére,
- a közösségi és működési normák betartására,
- önfegyelemre,
- becsületességre,
- mások győzelmének, a saját veszteségünk elfogadására,
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására,
- **helyes értékítélet, önértékelés képességének** kialakítására,
- közvetlen környezetünk (iskola, település) megóvására,
- **környezettudatos szellemben** szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat, erdei iskolákat,
- harmonikus kapcsolatra, törekvésre a társadalmi és természeti környezettel,
- hazaszeretetre.

Alapozza meg:

- a másság elfogadását (nyitottságot a különböző vallások, életmódok, különböző kultúrák, fogyatékoságok iránt),
- az empátias kapcsolatteremtés képességét,
- a türelem és megértés képességét,
- saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját,
- önálló véleményformálás képességét,
- érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség).

Mutassa meg:

- hogy sokféle vélemény létezik,
- véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni.

A tananyag elsajátításakor minden pedagógus kötelessége, hogy:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- segítse a **közvetlen tapasztalatszerzést**,
- biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához,
- alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép,
- adjon átfogó képet a munka világáról,
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.

7.4 Nemzetközi kapcsolatok ápolása

- testvértelepülésekkel, testvériskolákkal (Muhr am See, Turany).

7.5 Hagyományok (az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái):

- Tanulmányi kirándulások.
- Osztálykirándulások.
- Osztályfőnöki órák.
- Ünnepek, megemlékezések.
- Mikulás.
- Karácsony.
- Ünneplés tanévnitó (leendő elsősök méltó fogadása).
- Ünneplés tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól).
- Nyílt hetek a leendő elsősök és az idejövő tanulók szüleinek.
- Hívogat az iskola c. beiskolázási program az óvodásoknak és szüleinek.
- Kapcsolat más iskolákkal.
- Osztályok közötti versenyek – sportrendezvények.
- Iskolák közötti versenyek.
- Aktív szülői részvétel: Szülői Munkaközösséggel.
- Táborkok.
- Anyák napja.
- Adventi vásár és falukarácsony.
- Koncertek, előadások.

8. Pedagógiai innováció

Iskolánk nevelőtestülete szerint intézményünk fennmaradásához feltétlenül szükséges néhány fejlesztést elvégezni, és körvonalazni közelebbi jövőnk legfontosabb teendőit. Ez nem csupán infrastrukturális fejlesztést jelent, hanem nevelői-oktató munkánknak is irányt szab az elkövetkezendő esztendőkre. Ezekben a tervekben látjuk hosszabb távú fennmaradásunk zálogát, és reméljük, mind a szülők, mind a gyerekek számára egy vonzó oktatási intézményt tudunk továbbfejleszteni, kialakítani.

8.1. Az innováció területei:

- Pedagógiai innováció: szakmai megújulás; kompetencia alapú oktatással, kooperatív tanulási technikák elsajátításával, melyet a TÁMOP 3.1.4 pályázat segítségével, az óvodával közösen szeretnénk megvalósítani.
- Iskolaotthonos oktatási rendszer bevezetésére a 2009/2010-es tanévtől kerül sor az első évfolyamon, azután felmenő rendszerben a 2. és 3. osztályban is szülői igényfelmérések alapján. (Nem kizárva a lehetőségét annak, hogy „hagyományos” osztály indul.) Az óvoda és iskola közti átmenet zökkenőmentessé tétele.
- Munkára nevelés.
- Infrastruktúra fejlesztése.
- Informatikai eszközrendszer fejlesztése, digitális tananyag használata.
- Környezeti kultúra fejlesztése.
- Viselkedéskultúra fejlesztése.
- A nyelvoktatás kiszélesítése.

8.1.1. Javaslat: Szakmai megújulás

Az óvodával közösen benyújtott és megnyert TÁMOP 3.1.4 pályázat sikeres biztosíték a teljes szakmai megújulásra, a fennmaradásra és kiugrási lehetőség az elkövetkezendő 5 évben a pedagógiai feladatok színvonalas elvégzése szempontjából.

A TÁMOP 3.1.4. projekt kötelező elemeinek megjelenése az intézményünkben a 2009/2010. tanév.

A projektbe bevont tanulócsoportok és kompetencia területek:

3. osztály	matematika
4. osztály	szövegértés-szövegalkotás
4. osztály	német nyelv
5. osztály	életpálya-építés
6. osztály	szociális-környezeti
6. osztály	matematika

A tanév során szerzett „Jó gyakorlatok” tapasztalatai (matematika, szövegértés-szövegalkotás) beépülnek a helyi tantervekbe és a tanórákba.

Tantárgy-tömbösítés a intézményi össz szakrendszerű tanórák 5 %-ában valósul meg.

Ezek a következők:

5-6. évfolyam összes szakrendszerű óráinak száma $1628 \text{ óra} / 90 \times 18,5 = 1665$

$1665 - 518$ (nem szakrendszerű) = 1147

7-8. évfolyam összes szakrendszerű óráinak száma $1850 \text{ óra} / 100 \times 18,5 = 1850$

Intézményi összes szakrendszerű órák száma 2997óra - ennek 5%-a 150 óra, így a tanév során tantárgy-tömbösítésbe az alábbi évfolyamok és tanórák vonódnak be:

6. évfolyam	matematika	129,5 óra
6. évfolyam	szlovák nyelv 2. félévtől	74 óra
4. évfolyam	német nyelv	29 óra

IKT-s tanórák az alábbi tanulócsoportokban valósulnak meg:

- 3. évfolyam
- 4. évfolyam
- 5. évfolyam
- 6. évfolyam

Műveltségi terület tantárgyi bontás nélkül, mint kötelező elem az alábbi tanulócsoportban valósul meg:

- 4. évfolyam Szövegértés-szövegalkotás kompetencia terület a magyar nyelv és irodalom tantárgyat felváltva.

A moduláris oktatás megvalósulása:

4. évfolyam Német nyelv kompetencia területen belül.

A Témahét a 2. félévben a környezetvédelem témakörében.

A Háromhetet meghaladó projekt az 1. félévben az egészséges életmód témakörében.

Az önálló intézményi innováció „Óvoda-iskola átmenet” kidolgozása és működtetése.

2010/2011. tanév

A TÁMOP 3.1.4. projekt kötelező elemeinek megjelenése az intézményünkben.

A projektbe bevont tanulócsoportok és kompetencia területek:

1. osztály	szövegértés-szövegalkotás
3. osztály	matematika
4. osztály	matematika
5. osztály	német nyelv
5. osztály	természetismeret
6. osztály	életpálya-építés
7. osztály	szociális-környezeti
7. osztály	matematika

IKT-s tanórák az alábbi tanulócsoportokban valósulnak meg:

- 1. osztály
- 4. osztály
- 5. osztály
- 6. osztály
- 7. osztály

Műveltségi terület tantárgyi bontás nélkül, mint kötelező elem az alábbi tanulócsoportban valósul meg:

4. osztály	Szövegértés-szövegalkotás kompetencia terület a magyar nyelv és irodalom tantárgyat felváltva.
------------	--

A moduláris oktatás megvalósulása:

5. osztály Német nyelv kompetencia területen belül.

A Témahét a 2. félévben a környezetvédelem témakörében.

A Háromhetet meghaladó projekt az 1. félévben az egészséges életmód témakörében.

Az önálló intézményi innováció „Óvoda-iskola átmenet” működtetése.

2011/2012. tanév

A TÁMOP 3.1.4. projekt kötelező elemeinek megjelenése az intézményünkben.

A projektbe bevont tanulócsoportok és kompetencia területek:

2. osztály	szövegértés-szövegalkotás
4. osztály	matematika
6. osztály	német nyelv
6. osztály	természetismeret
7. osztály	életpálya-építés
8. osztály	szociális-környezeti
8. osztály	matematika

IKT-s tanórák az alábbi tanulócsoportokban valósulnak meg:

- 2. osztály
- 5. osztály
- 6. osztály
- 7. osztály
- 8. osztály

Műveltségi terület tantárgyi bontás nélkül, mint kötelező elem az alábbi tanulócsoportban valósul meg:

- 4. osztály Szövegértés-szövegalkotás kompetencia terület a magyar nyelv és irodalom tantárgyat felváltva.

A moduláris oktatás megvalósulása:

6. osztály Német nyelv kompetencia területen belül.

A Témahét a 2. félévben a környezetvédelem témakörében.

A Háromhetet meghaladó projekt az 1. félévben az egészséges életmód témakörében.

Az önálló intézményi innováció „Óvoda-iskola átmenet” működtetése.

2012/2013 tanév

A TÁMOP 3.1.4. projekt kötelező elemeinek megjelenési az intézményünkben.

A projektbe bevont tanulócsoportok és kompetencia területek:

1. osztály	matematika
3. osztály	szövegértés-szövegalkotás
5. osztály	matematika
6. osztály	német nyelv
5. osztály	természetismeret
8. osztály	életpálya-építés
5. osztály	szociális-környezeti

IKT-s tanórák az alábbi tanulócsoportokban valósulnak meg:

- 2. évfolyam
- 5. évfolyam
- 6. évfolyam
- 7. évfolyam
- 8. évfolyam

Műveltségi terület tantárgyi bontás nélkül, mint kötelező elem az alábbi tanulócsoportban valósul meg:

- 4. évfolyam Szövegértés-szövegalkotás kompetencia terület a magyar nyelv és irodalom tantárgyat felváltva.

A moduláris oktatás megvalósulása:

6. évfolyam Német nyelv kompetencia területen belül.

A Témahét a 2. félévben a környezetvédelem témakörében.

A Háromhetet meghaladó projekt az 1. félévben az egészséges életmód témakörében.

Az önálló intézményi innováció „Óvoda-iskola átmenet” működtetése.

2013/2014. tanév

A projektbe bevont tanulócsoporthok és kompetencia területek:

A TÁMOP 3.1.4. projekt kötelező elemeinek megjelenési az intézményünkben.

2. osztály	matematika
4. osztály	szövegértés-szövegalkotás
6. osztály	matematika
5. osztály	német nyelv
6. osztály	természetismeret
5. osztály	életpálya-építés
6. osztály	szociális-környezeti

IKT-s tanórák az alábbi tanulócsoporthokban valósulnak meg:

- 2. évfolyam
- 5. évfolyam
- 6. évfolyam
- 7. évfolyam
- 8. évfolyam

Műveltségi terület tantárgyi bontás nélkül, mint kötelező elem az alábbi tanulócsoporthokban valósul meg:

- 4. évfolyam Szövegértés-szövegalkotás kompetencia terület a magyar nyelv és irodalom tantárgyat felváltva.

A moduláris oktatás megvalósulása:

5. évfolyam Német nyelv kompetencia területen belül.

A Témahét a 2. félévben a környezetvédelem témakörében.

A Háromhetet meghaladó projekt az 1. félévben az egészséges életmód témakörében.

Az önálló intézményi innováció „Óvoda-iskola átmenet” működtetése.

8.1.2. Iskolaotthonos rendszer kialakítása a 2009/2010-es tanévtől

2009 januárjában az iskola felmérést végzett a leendő elsős tanulók szüleinek körében. A felmérés célja annak megállapítása volt, hogy a szülők mennyiben igényelnék az iskolaotthonos oktatást. Projektoros előadással és prezentációval, a leendő osztálytanítók bemutatkozásával, kérdőívek kitöltésével az eredmény a következő volt:

a jelenlévő szülők 100%-a tetszését és igényét nyilvánította ki az iskolaotthonos oktatási forma iránt, s ezt szándéknyilatkozatukkal is megerősítették.

Az új oktatási rendszerre, a megújult Pedagógiai program és a tanítók is felkészültek.

8.1.3. Az óvoda és iskola közti átmenet zökkenőmentessé tétele

Évek óta a leendő elsős tanító néni és az iskola igazgatója a tanév második félévétől látogatja az óvodát. Ezen kívül az iskolának és az óvodának közös rendezvényei vannak pl.: Mihály napi erő- és bátorságpróba, Márton napi lámpás felvonulás, falukarácsony. Ezt a jó kapcsolatot még tovább szeretnénk erősíteni.

8.1.4. Munkára nevelés

Falusi iskola lévén kiemelten fontosnak tartjuk, hogy tanulóink megbecsüljék úgy a szellemi, mint a kétféle munkát. Sajnos az elmúlt évek során azt tapasztaltuk, hogy a „munka becsülete” devalválódott, elértéktelenedett a gyerekek körében. Célunk, hogy az iskola körüli egyszerűbb teendőket diákjaink maguk végezzék el. Ezt elsősorban a technika tantárgy keretein belül látjuk megvalósíthatónak, de törekednünk kell arra, hogy ez a rész cél minden tantárgyban megjelenjen.

8.1.5 Infrastruktúra fejlesztése

Egyik legfontosabb feladat – hogy zavartalan munkánkat biztosíthassuk – iskolánk épületének bővítése. Pályázati forrásokból és önkormányzati támogatással kívánjuk az intézmény két épületét összekötni egy folyosóval, melyben tanári szoba és mellékhelyiségek kapnának helyet. Így nem kellene esőben, hóban a gyerekeknek és a pedagógusoknak az udvaron közlekedni, és biztosíthatnánk a mellékhelyiségek számának szükséges minimumát is. Minél előbb meg kell oldanunk az iskola udvarának bekerítését a gyerekek biztonsága és a vagyonvédelem miatt. Elengedhetetlennek tartjuk – ahogy az a kötelező eszköz- és felszerelésjegyzékben is előírt – később egy tágasabb ebédlő, aula és tornaterem kialakítását. Közeli célunk a meglévő két udvari játék mellé – pályázati lehetőségek kihasználásával – újakat felszerelni.

8.1.6. Informatikai eszközrendszer fejlesztése, digitális tananyag használata

Korunk igényeinek megfelelően az iskola számítógépparkját folyamatosan fejleszteniünk kell. Jelenleg az intézményünk egy számítástechnika teremmel rendelkezik, gépek található még a könyvtárban és a tanári épületében. Az elmúlt évek során kialakítottunk egy médiatermet, ahol projektor szolgálja a tananyag, a modern kor igényeinek megfelelő pedagógiai módszertani megújulást. Közeli célunk minden szaktanterem digitális táblával való felszerelése. Ehhez szükséges pedagógusaink továbbképzése és laptopokkal való ellátása.

8.1.7. Környezeti kultúra fejlesztése

Nevelőtestületünk rendkívül fontosnak tartja, hogy szűkebb és tágabb környezetére igényes embereket neveljen. Ennek keretében minden évben papír- és szemétyűjtő akciókban veszünk részt. Az iskolaudvaron minden osztálynak van egy területe, amelyet rendben tart. Célunk annak elérése, hogy a gyerekek a szemetet ne dobják el, továbbá távlati célunk, a szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek megteremtése.

8.1.8. Viselkedéskultúra fejlesztése

Iskolánk jó hírét többek között diákjaink viselkedése alapján ítélik meg. Ezért is tartjuk nagyon fontosnak az alapvető illemszabályok elsajátíttatását és betartatását. Kiemelten kezeljük a trágár beszéd visszaszorítását. Színház- és múzeumlátogatások keretében próbáljuk kialakítani a tanulóknak azt az igényt, hogy fiatal- és felnőtt korukban szabadidejüket kulturált körülmények között, hasznosan töltsék.

8.1.9. A nyelvoktatás kiszélesítése

Intézményünk, nemzetiségi nyelvet oktató iskolaként mindig is nagy hangsúlyt fektetett a nemzetiségi- és az idegen nyelvek oktatására. Az Európai Unió és a partnerek (szülők és fenntartó) kívánalmainak megfelelően iskolánk a szlovák- és a német nyelv mellett bevezette az angol nyelv oktatását is. Az angol nyelv jelenleg az alsó tagozatban szakkör keretében, míg a 4. osztálytól a német nyelv mellett választható, a felső tagozatban pedig fakultáció keretében, a felmenő rendszer kialakulásáig oktatjuk. A szülői igények az angol nyelv felé billentették el a mérleget, de fontosnak tartjuk a német nyelv megtartását is, hiszen földrajzi elhelyezkedésünk és a testvérkapcsolataink is ezt indokolják.

9. A beilleszkedési- és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az iskolával szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a reális énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak mindenkor a testi, lelki fejlődés optimális feltételei.

9.1. Megelőzés

A beilleszkedési- és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink – fejlesztőpedagógusunk segítségével – igyekeznek megismerni a tanulási-, beilleszkedési- és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

Folyamatos kapcsolattartás és konzultáció a körzeti megbízottal, előadások, bemutatók szervezése pl. a bűnmegelőzés, drogfogyasztás témakörében.

9.2 .A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink

Szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk, szükség esetén külső szakemberek bevonásával.

Esetelemzésekkel alakítjuk az **egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében** a gyermeket tanító kollégák körében.

Differenciált bánásmódot biztosítunk, segítjük tanulóinkat **önértékelési** problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében.

Részképesség zavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat. (Fejlesztő pedagógus)

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek részére pedagógusaink a közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő foglalkoztatásokat is tartanak, ezzel növelve a **tanulási esélyegyenlőségüket** a közösségben.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

10. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Pedagógiai alaptétel, hogy minden gyermek valamiben tehetséges. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni e tehetség megnyilvánulásait, és feltárni, segíteni a fejlesztés lehetőségeit.

Pedagógiai gyakorlatunkban a frontális munka mellett **differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására.** A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, kistérségi-, megyei- és országos tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

A tanulóifjúság jelentős része gyenge fizikumú, nem természetes számukra az egészséges szellemi fejlődéshez elengedhetetlen rendszeres testmozgás. A testnevelés óra követelményeinek számonkérése nagyban hozzájárulhat a fizikai állapot és ezáltal a szellemi teljesítmény javulásához. Ugyanezt a célt szolgálják a sportkör és az iskolai sportversenyek is. A közösségi vezető szerepre a megfelelő adottságokkal rendelkező tanulók kiválasztását segítjük. Fontos, hogy a diákvezető szerepét felvállaló tanuló jól tanuljon, és a többiek, illetve a nevelőtestület bizalmát élvezze.

10.1. Fejlesztendő kompetenciaterek:

10.1.1. Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:

Egyéni tervekészítés, megmérés, kockázat felvállalása (versenyek).

10.1.2. Digitális kompetencia területén:

Önálló információkeresés interneten (előadások készítése, újságszerkesztés).

10.1.3. Szociális és állampolgári kompetenciák területén:

Közjogi iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség.

10.1.4. Önálló tanulás:

Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége.

10.2. Feladataink, tevékenységeink a fenti kompetenciaterek fejlesztése érdekében

- Tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben;
- A versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építő jellegű legyen;
- Hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása;
- A versenyzés etikájának megtanítása;
- Fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, támogató szerepköre;
- Önálló kiselőadások órákon, szakkörökön;
- Motiváló értékelés;
- Differenciált feladatadás;
- Tematikus csoportfoglalkozások szervezése;
- A tantermi ülésrend mobilizálásának lehetőségei;
- A házi feladatok és az órai gyakorlások differenciálása.

10.3. Az iskolai könyvtár, mint tudásbázis

A könyvtári tevékenység fontos színtere e témának is

- Könyvkölcsönzés szabad érdeklődés alapján;
- Kutatómunkák;
- Könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása;
- Önálló kezdeményezés támogatása (**kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia**);

- A könyvtár egyéb lehetőségeinek kihasználása – zenehallgatás, diavetítés, CD-ROM használata, programok végigjátszása, lexikon-szótár használata, bábozás;
- Olvasó órák egy-egy osztály számára – főleg olvasótermi könyvekkel;
- Újságírás, újságszerkesztés, riportkészítés – írott formában (magnófelvétellel), videóval;
- Iskolarádió;
- Műsorok összeállítása a források felhasználásával;
- Egyéni, illetve kiscsoportos beszélgetések;
- Internet-használat kutatómunkához, iskolaújság készítéséhez;

11. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A tanulók között megtalálható és évről évre differenciáltabb a tehetsős családi háttérű és a társadalom peremén élő családból származó gyermek. Sajnos növekszik a csonka családok aránya, gondot jelentenek a nevelési problémák, az értékválság, az egzisztenciális problémák. Szakképzett gyermekvédelmi felelős koordinálja az osztályfőnökök és a szaktanárok felderítő és megelőző munkáját. Az iskola összes nevelője figyelemmel kíséri az érintett gyermekek és családok sorsát.

11.1. Megelőzés

Munkánk során a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt.

- Nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét.
- Törekszünk a „másság” elfogadtatására. **(szociális kompetencia).**
- Szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal.
A rászorulókat a segítség elfogadására.
- Gondos felderítőmunkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek – között.
- Nem zárkózunk el a nevelési problémával, beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel küzdő, más iskolából jött diákok fogadásától sem. A közösségre és szakmai ismereteinkre támaszkodva, legjobb tudásunk szerint próbáljuk integrálni őket.
- Felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, bekapcsolódtunk a dohányzás, alkohol, drog, AIDS elleni programokba.

- A különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást.
- A deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére egyénre **szabott nevelést**, a fejlesztésre szorulóknak között egyénre szabott követelményrendszert alkalmazunk.
- A felnőtt kontroll nélküli televíziózás ártalmaira rendszeresen felhívjuk a szülők figyelmét (a szülői értekezleteken és fogadó órákon).
- Az étkezési-, a tankönyvtámogatások és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai programok stb.) odaítélésekor a gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására.

11.2. A problémák kezelése

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

Évente felmérjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, gyermekvédelmi felelősünk folyamatosan nyomon követik fejlődésüket.

A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt.

Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:

- Az iskolaorvossal;
- A védőnővel;
- A családgondozóval;
- A fejlesztő pedagógussal és a logopédussal;
- A rendőrséggel;
- A gyámhatóság munkatársaival.

Lehetőségeinkhez képest próbálunk enyhíteni a gyermekek életét, iskoláztatását ellehetetlenítő anyagi gondokon:

- Étkezési kedvezmények kiadása;
- Tankönyv hozzájárulások kiadása;
- Iskolai alapítványunk bevonása a hátrányos helyzetű gyermekek anyagi segítésébe.

Felelősei a gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökök bevonásával.

Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket élményekhez juttatni kirándulások, táborozások, kulturális- és sportprogramok, vetélkedők szervezésével.

Választékos szakköri kínálatunk, ahová célzatosan irányítjuk a gyermekeket a szabadidő hasznos eltöltése, és saját épülésük végett.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat korrepetáljuk, napközibe, tanulószobába irányítjuk.

Tanítványaink szüleivel állandó a kapcsolatunk.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítő Központtal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Nevelési Tanácsadóval.

Tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről.

12.A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A tanulási nehézségek okainak feltárásával kezdő szintre hozó tevékenységnek iskolánkban hagyományai vannak, amely nemcsak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógus feladatköre, hanem mindnyájunk felelőssége.

Személyre szabott feladatokkal segítünk a lemaradt tanulókon. Fontos, hogy a fejlettségi szintjükhöz képest mérjük a követelményeket.

12.1. Felzárkóztatást elősegítő programok

- Tanórán belül differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára;
- Tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük;
- Logopédus és a fejlesztőpedagógus segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet;
- Szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat;
- A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás;
- A szolgáltatást nyújtó logopédusnak, fejlesztőpedagógusnak napi kapcsolatuk van a gyerekekkel, tanáraikkal és rendszeresen megbeszéljük az aktuális problémákat;
- Kölcsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről, tanácsaikkal segítik a szülőket, pedagógusokat;
- A tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik az önálló tanulás szokásainak, és a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában;

- Tanulópárok kialakítása;
- Tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, **(tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája);**
- Rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés;
- Egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással;
- Közösség nevelő hatása.

Iskolánk a bukás-mentességre törekszik, gyenge tanulóinkat igyekszünk a minimum szintre eljuttatni.

Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a **prevenció elve érvényesül.** Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás bevezető szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. Ebben az időszakban már sok kisgyerek jár a dyslexia, dysgraphia prevenciók foglalkozásokra.

A tanulásban akadályozottság, nyelvi- vagy részképesség-zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

A problémák korai feltárása érdekében a fejlesztő pedagógusunk minden év decemberéig elvégzi a DIFER felmérést valamennyi elsős tanulókkal, a mérés eredményeit beépítjük a fejlesztő munkába. (Ezek alapján készülnek az egyéni fejlesztési tervek.)

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáinknak a gyermekeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket. **A nem szakszerű oktatás bevezetésével az átmenet zökkenőmentessé válhat.**

A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos, de sajnos nem mindig könnyű meggyőzni őket a vizsgálatok szükségességéről, és a folyamatos otthoni gyakorlás fontosságáról.

A 2008/2009-es tanévtől a nem szakrendszerű oktatás kiterjesztése az 5-6. osztályban (lásd Helyi Tanterv hasonló című fejezete) segíti a tanulási esélyegyenlőség biztosítását a kulcskompetenciák egyénre szabott fejlesztésével, és az egyéni felzárkóztatás biztosításával. Így a tanulási kudarcok a felső tagozatba lépéskor csökkenthetők.

13. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló program

Tapasztalható, hogy fokozatosan csökken a beiskolázási tanulólétszám, ugyanakkor növekszik az egyre nehezebb körülmények között élő tanulóink száma.

Mi is ismerjük a jelenséget, és különböző módon segítjük hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Ez a feladat igényli a legtöbb tapintatot.

A mai társadalomban az emberek, illetve a családok anyagi helyzete különböző.

A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd. Az év elejei tanszervásárlás, a havi ebédbefizetések, kirándulások több szülőnek gondot okoznak.

Az otthoni gondok mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt magatartására is. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek megváltozik – főleg negatív irányba – ott a problémát elsősorban a családban kell keresni.

Amennyiben otthon a gondok sokasodnak, a szülők is türelmetlenebbek, nyugtalanabb háttérből kerül hozzánk a tanuló.

Célunk segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve – akár átmenetileg is – hátrányos helyzetűek.

Mindezek ismeretében tudjuk megtervezni minden év végén a következő tanév várható feladatait.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe.

El kell érniük, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

Gyermekvédelmi felelősünk és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, a bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik. A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő.

13.1. Anyanyelvi kommunikáció

Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban.

13.2. Matematikai kompetencia

Alapvető, gyakorlati számolási- és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítik fel.

13.3. Digitális kompetencia

Információkeresés.

13.4. Szociális és állampolgári kompetencia

Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodást segítése, egyéni és közérdek tisztelete.

13.5. Tevékenységi formák

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás;
- Drog- és bűnmegelőzés;
- Mentálhigiénés programok;
- Pályaorientációs tevékenység;
- Táborozások, kirándulások, országjárások;
- Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről;
- Különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés;
- Figyelemfelhívás a tanulássegítő foglalkozások előnyeire;
- Kapcsolattartás a szakmai szolgáltató intézményekkel;
- A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása;
- Táborozási, kirándulási hozzájárulások;
- Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon;
- Étkezési támogatás elveinek, mértékének meghatározása.

14. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, nevelő-oktató munkát segítő eszközök- és felszerelések jegyzéke

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994 (VI. 8.) MKM rendelet 7. sz. melléklete határozza meg azoknak a minimálisan kötelező eszközöknek és felszereléseknek a jegyzékét, amelyekkel iskolánknak rendelkeznie kell. Ennek alapján folyamatosan ellenőrizzük, hogy rendelkezünk-e a szükséges eszközökkel, a hiányok pótlásáról gondoskodunk.

Mivel a törvény megadja az alapvető eszközök jegyzékét, itt a mi iskolánk Pedagógiai Programjában szereplő speciális területek végrehajtásához szükséges alapvető eszközöket és felszereléseket soroljuk fel.

(A szaktárgyak tanításához szükséges eszközöket a tantárgyak tantervei tartalmazzák.)

Angol- és német nyelv oktatásához

- Nyelvi bontáshoz szükséges kistermek adottak.
- Nyelvi szemléltető eszközök, videó- és hanganyag.
- Nyelvi labor (a jövőben kialakítható).

Szlovák nemzetiségi nyelvoktatáshoz

- Nyelvi bontáshoz szükséges kistermek adottak.
- Nyelvi szemléltető eszközök, videó- és hanganyag.
- Könyvtár szlovák nyelvű állománya.

Művészeti neveléshez

- Tárgyi eszközök széles választéka: festékek, anyagok, stb.
- Bontott foglalkozásokhoz csoportfoglalkozáshoz alkalmas foglalkoztatók.

Informatika oktatásához

- Legalább 15 tanulói géppel felszerelt informatika terem, internet hozzáférés.
- Könyvtárban számítógép, internet hozzáférés.

15. A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés

Alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség;

Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység;

Feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

15.1. Elvárásaink a szülők felé

A szülők részéről – a sikerebb nevelőmunka segítségével – az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- Együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését;
- A gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését;
- A gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását;
- Aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken;
- Nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését;
- Véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan;
- Szponzori, szervező segítségnyújtást.

15.2. A szülőkkel való kapcsolattartás

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá

- Nyílt napok, nyílt órák szervezése;
- Rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról;
- Előre tervezett szülői értekezletek (évente 2-3 alkalommal);
- Fogadóórák (évente 2-3 alkalommal), egyéni fogadóórák egyeztetett időpontban;

- Előadások szervezése igényelt téma szerint;
- Pályaválasztási tanácsadás;
- Családlátogatás;
- Gyermekvédelmi felelős szociális és nevelési problémákban nyújtott támogatása;
- Szülői szervezeti megbeszélések (évente legalább 4 alkalommal).

15.3. A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei

- Közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével;
- Alapítványunk bevonása a közös rendezvények támogatásába (Pl. Suli-buli bál).

15.4. Az iskola szolgáltatásai a szülő kérésére

- Napközi, iskolaotthonos ellátás;
- Az iskola által kínált választható foglalkozások;
- Alternatív idegen nyelvoktatás;
- Szlovák nemzetiségi nyelvoktatás;
- Indokolt esetben a gyermek felmentése egyes tantárgyakból, vagy a mindennapi iskolába járás alól a törvényi kereteknek megfelelően;
- Felmerülő problémáinak megoldásához segítséget kérhet:
 - szaktanártól,
 - osztályfőnöktől,
 - fejlesztő pedagógustól,
 - iskolatitkártól,
 - az iskola vezetőitől.

15.5. Kapcsolattartás a Szülői Szervezettel

A szülőkkel fenntartott kapcsolat különösen jó. Kölcsönös a bizalom. Igyekszünk egymás elvárásainak megfelelni. Mindkét fél ismeri a jogait és a kötelességeit.

Rendszeres kapcsolatban vagyunk, probléma esetén azonnali megbeszélést tartunk.

A kapcsolattartás formái

- alkalmi beszélgetés,
- szülői választmányi értekezlet,
- telefonos megbeszélések szükség szerint,
- SZMK-ülések.

15.6. Diákönkormányzat

A diákok legfőbb képviseleti fóruma a DÖK.

A DÖK segítő tanár segítségével rendszeresen ülésezik, tagjai az osztályok által választott DÖK felelősök. A diákok kéréseit, problémáit közvetítik az iskola vezetősége felé.

Segítséget nyújt a diákprogramok szervezésében.

15.7. A tanuló és pedagógus együttműködésének további lehetőségei

- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a nevelőtestületi értekezleten.
- Iskolai diákfórum megszervezése az országos diákparlamentek előtt.
- A DÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetőségével, a diákok képvisellete.
- A nevelők részvétele a diákrendezvények szervezésében és felügyeletében (farsang, fordított nap, osztályrendezvények, kirándulások).

16. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

16.1. Alapelvek

- Testileg, szellemileg, lelkileg egészséges emberek nevelése;
- Káros szenvedélyektől mentes életvitelre nevelés;
- Felnőtt minta közvetítése a pedagógus személyiségén keresztül.

16.2. Legfontosabb célkitűzéseink

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt;
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat;

- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit;
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket;
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt;
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása;
- Testmozgás fontosságának tudatosítása.

16.3. Kiemelt kompetenciafejlesztési területek

Természettudományos kompetencia

- Az ember és a rajta kívüli természet között lejátszódó kapcsolatok megértése, előrejelzése.

Szociális kompetencia

- A saját egészséges életvitel meghatározó szerepének megértése.
- Testi, lelki egészség egészségünk védelme, ennek szerepe a társadalomban.

Anyanyelvi kommunikáció

- Véleményformálás, vitakultúra fejlesztése.

16.4. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink

- Az **egészséges életmódra nevelés** legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással.
- Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására.
- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységben és az egészséges életmód kialakításában.

- Az iskolaotthon keretében és a napközis tevékenységek során biztosítsunk lehetőséget arra, hogy a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőn tölthessék szabadidejük nagy részét. (Legalább napi két óra.) Mindezek figyelembevételével alakítsuk helyesen a napi és heti rendet.

16.5 Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi ötszöri étkezés)
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
- Iskolánk tanulóink számára háromszori étkezést biztosít.
- Az étrend összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekélelmezési normákat.
- Esetenként az eltérő táplálkozást igénylő gyerekek étkeztetését biztosítani kell.
- El kell érünk, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.

16.6. Személyi higiéne kialakításának feladatai

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszagnak megfelelő öltözködési szokások kialakítása.
- Váltócipő használata.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

16.7. Mentálhigiéne feladatok

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára.

- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése.
- Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulóknak az iskolapszichológusokkal együttműködve.
- A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.
- Személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása, kiegészítése különböző terápiák javaslatával.
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

16.8. Családi életre nevelés feladatai

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására.
- Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége.
- Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés.
- Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.
- Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről. Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

16.9. Az egészségnevelési program segítői

Iskolaorvos

- Rendszeresen végzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását.
- A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket.
- Folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetésével, jelzi az egészségügyi problémákat.

Védőnő

- Kétheti rendszerességgel (keddenként) segíti az iskolaorvos munkáját.
- Vezeti a dokumentációt.
- Szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyet a gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít.
- Előadásokat tart az iskola vezetőségével egyeztetett témákban (egészségügyi felvilágosítások, sebellátás stb.).

Fogorvos

- Évente egy alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban.
- Amennyiben szükséges, visszarendeli a gyerekeket kezelésre, vagy fogszabályozásra.

Családsegítő szolgálat vezetője

- A rászoruló családok segítséget kaphatnak.
- Kapcsolattartó a gyermekvédelmi felelős.

Gyermekvédelmi felelősök

- A gyermekvédelmi feladatokat a gyermekvédelmi felelős látja el. Ő ismeri leginkább a hátrányos és problémákkal küzdő családokat.

Családi háttér

A családok nagyobb része egyre kevésbé rendezett, de elfogadható anyagi körülmények között él. Sok a csonka családban, és egyre elfoglaltabb szülők által nevelt gyerekek száma.

Arra törekszünk, hogy a szülők megaláztatására a családi nevelést kiegészítve neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket partnernek tekintjük a nevelésben, hiszen munkánk nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül. Iskolánk nevelői nyitottak a szülők igényeinek megfelelő figyelembevételére.

Mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

16.10. Tevékenységi területek

Tanórákon

- Az életjelenségek megismerése.
- Az emberi test részei (testrészek, csontváz, izomzat, mérhető tulajdonságai, változásai, testünk működésének megfigyelése.).
- Érzékszerveink (felismerésük, védelmük, tisztántartásuk).
- Egészséges életmód (helyes napirend, táplálkozás, rendszeres mozgás, tisztálkodás, fogápolás).
- Táplálkozás, fejlődés (táplálékcsoportok, helyes napi étrend, étkezési kultúra, a táplálék útja, a táplálkozás hatása fejlődésünkre, életjelenségeinkre).
- Az egészség megóvása (a betegségek megelőzése, a betegségek és leggyakoribb tünetek, leggyakoribb fertőző betegségek).
- A légzés (légúti megbetegedések, környezeti ártalmak és a légzés kapcsolata).

Szabadidőben

Tanulóink napjuk nagy részét az iskolában töltik, ezért gondoskodnunk kell arról, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljon pihenésre, játékokra, kikapcsolódásra. Arra törekszünk, hogy a szabadidős foglalkozások lehetőséget adjanak arra, hogy a gyerekek minél több fajta foglalatosságot próbáljanak ki, melyek fejlesztik képességeiket, kreativitásukat, mozgáskultúrájukat.

Legalább napi két órát töltsenek a gyerekek a szabad levegőn való mozgással, játékkal.

Iskolánk szabadidős tevékenységei, amelyek az egészségnevelést szolgálják

- Szervezett játékos sportfoglalkozások;
- Játékos foglalkozások naponta az udvaron szünetekben;
- Osztálykirándulások, erdei iskola;
- Táncházak;
- Természetismereti vetélkedők;
- Folyamatos papírgyűjtési verseny;
- Sportversenyek;
- Az iskola folyamatos természetbaráttá, ízléssé, otthonossá tétele;
- Hétvégi kirándulások, túrák szervezése;
- Iskolai nyári táborok;
- Sportköri foglalkozások.

Kapcsolat a szülőkkel

Törekszünk arra, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra, melynek fórumai:

- Szülői értekezletek.
- Fogadó órák.
- Személyes beszélgetések.
- Szülők bevonása programjainkba.

16.11. Az egészségnevelés prevenciós programjai

- A felső tagozatos osztályfőnöki órákon az osztályfőnökök folyamatosan foglalkoznak az egészséges életmód kérdéseivel (Lásd. ajánlás az osztályfőnöki órákhoz).
- Előadókat hívunk a következő témakörökben:
 - Káros szenvedélyek, drogok.
 - Tűzvédelem.
 - Közlekedésbiztonság.

16.12. Mindennapos testmozgás megvalósítása

- Heti három testnevelés óra, iskolaotthonban minden tanítási napon egy testnevelési óra.
- A testnevelés órákon felül azokon a napokon, amikor nincs testnevelés óra a napirendbe beillesztve a gyerekek életkorának és érdeklődésének megfelelő – tudatosan tervezett, sokoldalúan fejlesztő, a pedagógus által kezdeményezett – mozgásos, játékos foglalkozásokat tartunk.
- A tehetséges tanulókat több sportágban iskolai, kistérségi, megyei szintű versenyekre készítjük fel.

17. ISKOLÁNK KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA

17.1. Alapelvek

Fenntartható fejlődés erősítése

A környezeti nevelés a fenntartható fejlődés feltételeinek megvalósítását szolgálja. Olyan fejlődést, mely a jelen szükségleteit kielégíti anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékeinek esélyeit.

Környezetünk védelme

Az ember környezetéhez hozzátartozik a természetes, az épített és a társadalmi környezet. A környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönösségét, helyét és szerepét a környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezeti magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak.

E cél eléréséért biztosítanunk kell tanulóink számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassák a pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget, a környezet megvédéséhez szükséges értékrendszert, készséget, tudást.

Rendszerszemléletű környezetlátás

A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek kell lennie, hiszen környezetünkben minden mindennel összefügg, ez lehetőséget ad több tudományterület összekapcsolására is.

A **környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat**, mely nem korlátozódik csak az iskolára, az élet más színterein is megjelenik.

Problémamegoldó szemlélet

A környezeti nevelésnek a valós életben kell gyökereznie. Helyi problémákra és azok megoldására természeti, társadalmi jellemzők megismerésére kell támaszkodnia. Ezek megoldása közben láttatja meg a globális összefüggéseket.

A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra figyelés, egymás elfogadása, a társadalomba való beilleszkedés képességének fejlesztése. Mivel a jövő ökológiai problémái előre sok esetben nem láthatóak, ezért fontos a **problémamegoldó gondolkodás, kreativitás képességének kialakítása és fejlesztése.**

17.2. Konkrét célok és feladatok

- Hajlandóságot kell ébreszteni a tenni akarásra, a konkrét problémák megoldására, **hatékony együttműködésre és eredményes konfliktuskezelésre**.
- Nyitottá kell tennünk tanulóinkat a környezet szépségeink befogadására, kritikussá a negatív környezeti jelenségekkel szemben.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a **környezettudatos életvitel kialakítását**, lehetővé tenni a természet teljességének megérezését.
- Élményhelyzeteket kell biztosítani, hogy helyes döntéseket tudjanak hozni felelősségteljes magatartással, jó értékítélettel a pozitív jövőkép kialakulásának érdekében.
- Biztosítani kell a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének és megoldásának lehetőségét.
- Ki kell alakítani a gyerekekben a helyes választás képességét, adjunk lehetőséget a **környezetkímélő technológiákkal** készült termékek megismerésére, a takarékos és **mértékletes életvitel** igényére.
- A környezeti nevelés beépítése egyéb tantárgyakba lehetővé teszi az összetett környezeti jelenségek sokoldalú megközelítését, megismerését. (magyar irodalom, történelem, művészeti tárgyak, etika, technika).
- A jelenlegi természeti és épített környezet megismerését biztosító programok: osztálykirándulások, nemzeti parkok megismerése, erdei iskola, természeti ünnepek megünneplése. A programok költségeit a szülők viselik, illetve a programokra való pályázati források elnyerésével az iskola támogatja. Ezért a programok szervezése mindig a szülői szervezettel történő egyeztetéssel történik.
- Az ökológiai szemlélet kialakítása, fejlesztése a természetes életközösségek megfigyelésével, környezeti változások nyomon követésével, természetes élőhelyek megóvásával, irányított természetvédelmi tevékenységgel.(téli madáretetők készítése, folyamatos madáretetés).
- Törekednünk kell arra, hogy az iskolai rendezvények a lehető legkisebb mértékben terheljék a környezetet.
- Iskolánk környezeti adottságainak megőrzése, udvarunk további parkosítása a gyerekekkel közösen megoldható gyakorlati feladat.

17.3. Kiemelt kompetenciafejlesztési területek

Természettudományos kompetencia

- Az emberi tevékenység okozta változások megértése.
- A fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség.
- A tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásának felelőssége.

Szociális és állampolgári kompetencia

- Közügyekben való aktív közreműködés fontossága a környezetvédelemben.

Környezettudatosság, esztétikai tudatosság

- Környezetünk esztétikus alakítása, egyetemes és kulturális örökségünk védelme.

Matematikai kompetencia

- Problémamegoldó gondolkodás, kreativitás képességének kialakítása és fejlesztése.

17.4. Munkaformák

Tanórai munkaformák

A tanórai tartalom a kötelezően elsajátítandó ismeretszerzést jelenti.

Szervezési formája lehet:

- **Tanórai keretekben.**
- **Tanórán kívüli szervezési formákban** – Pl. erdei iskola, tanulmányi kirándulások, (önköltséges).

Hagyományos tanórai foglalkozások

A NAT és a kerettanterv alapján meghatároztuk a környezeti nevelés tananyagát. Arra törekedtünk, hogy a helyi tantervben az egyes tantárgyak célkitűzéseinél jelenjenek meg a környezeti nevelés céljai is.

A tanórán, a tananyagon kívül még sok egyéb tevékenység is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra:

- Energiatakarékosság.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Papírtakarékosság.
- Anyagok újrahasznosítása pl. technika órán.
- Figyelemfelkeltő és természetfilmek megtekintése.
- A környezet folyamatos tisztántartása.
- Esztétikus, környezetbarát dekoráció tervezése, készítése.

Tanórán kívül szervezett foglalkozások

A fokozatosan kialakítandó erdei iskolai program

Egymásra épülő adott környezethez illeszkedő, a tanulók képességeinek megfelelő, aktív részvételüket igénylő, a tananyag élményszerű elsajátítását szolgáló többnapos tanulási forma. **Az erdei iskola (jövőbeli feladat) programokat, valamint az iskolán kívüli foglalkozásokat** az osztályfőnökök szervezik, a szülői munkaközösség véleményének kikérésével. Az erdei iskola költségei a szülőkre hárulnak, ezért a szervezésénél a program költségvetését az osztály szülői közössége hagyja jóvá a szülői értekezleten.

Pedagógusaink – a lehetőségek szerint – pályázatokat írnak az erdei iskola programjára, amellyel a költségeket csökkenthetik.

Tanórán kívüli egyéb lehetőségek

- Szakkörök;
- Gyűjtőmunkák;
- Mestermunkák;
- Vetélkedők;
- Nyári táborok;
- Kézműves foglalkozások;
- Kirándulások, túrák;
- Színház- és mozi látogatás;
- Szelektív hulladékgyűjtés;
- Fatelepítés;
- Pályázatokon való részvétel (környezetvédelmi pályázatok).

17.5. Módszerek

Arra törekszünk, hogy a hagyományos módszerek háttérbe szorításával a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabb **élményalapú, tevékenykedtető, szenzitív, interaktív módszereket alkalmazzuk.**

17.6. Taneszközök

- Korszerű tankönyvek, természetismereti kiadványok, folyóiratok, játékgyűjtemények, természetfilmek.
- Térképek, modellek, tablók, tájékozási eszközök (iránytű).
- Vizsgálatokhoz, mérésekhez szükséges eszközök, anyagok.
- Növénygondozáshoz és ültetéshez eszközök.
- Játékokhoz szükséges eszközök.
- Kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez szükséges anyagok, eszközök.
- Korszerű felszerelés a technika teremben és a tankonyhán.
- Internet elérési lehetőség a könyvtárban és az informatika teremben.

17.7. Iskolai környezet alakítása

Iskolánkban az elmúlt évek során sikerült olyan környezetet létrehozni, melybe szívesen érkeznek, és otthonosan érzik magukat egész nap a gyerekek. Ez a barátságos, meleg hangulatú környezet jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására.

Udvarunk alkalmas lesz a fejlesztések és az épületek összeépítése után a közös játékokra, meghitt beszélgetésekre, jó idő esetén a szabadban tartott tanítási órákra.

A pénzügyi lehetőségekhez képest igyekszünk energiatakarékos világítóeszközöket, víztakarékos WC tartályokat beszerezni. A gyerekek figyelmét a vízzel és villanyárammal való takarékosagra irányítjuk, és megköveteljük az erre való odafigyelést.

17.8. Az iskola mindennapi élete

A környezeti nevelés szempontjából az iskola mindennapi életének is tervszerűnek kell lenni.

Szükséges az iskola minden dolgozójának példamutató magatartása.

Mindannyian betartjuk a szelektív hulladékgyűjtés szabályait, a takarékos energia- és

vízgazdálkodást. A takarítók ügyelnek a hulladékkezelésre, a technikai dolgozók munkavégzése is példaértékű. (pl. feleslegessé vált anyagok újrahasznosítása).

A gyerekektől elvárjuk a kulturált étkezést, ők is részt vesznek a terítésben, segítenek a tálalásban, a növények gondozásában. Erre jól működő felelősi rendszerünk van.

Egyéb lehetőségek

Táborok (önköltséges)

Lehetőleg olyan természetkutató tábort szervezzünk, ahol konkrét gyakorlati problémát oldanak meg a tanulók (pl. monitoring, rekonstrukció, élőhely-térképezés, mérések stb.).

Minden évben megszervezzük a sítábort, és nyári művészeti- és sport táborokat.

Tanulmányi kirándulás (önköltséges)

Szervezzük egy- vagy többnapos tanulmányi kirándulást egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogatunk kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

Iskolai kirándulás (önköltséges)

A tanév során egész napos tanulmányi kirándulást szervezzünk, amelynek célja valamely tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, tanösvény megismerése, gyakorlati feladatok végzésével.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai

A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve, illetve külön programokat szervezve emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket.

A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót vagy kirándulást szervezhetünk, illetve pályázatot írhatunk ki.

18. Fogyasztóvédelmi program

18.1 Fogyasztóvédelmi programunk jogi háttere

- Az ENSZ 1985. évi Fogyasztóvédelmi Irányelvei, mely rögzíti a minden állampolgárt megillető fogyasztói jogokat:
 1. Az alapvető szükségletek kielégítéséhez való jog.
 2. A veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga.
 3. A különböző termékek és szolgáltatások közötti választás joga.
 4. A megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretének joga.
 5. A jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog.
 6. Az egészséges és elviselhető környezetben való élethez való jog.
 7. A kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszólás joga.
 8. A tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításához való jog.
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény V. fejezet 17. § a fogyasztók oktatásáról.
- A 2003. évi LXI. törvénnyel módosított 1993. évi LXXIX. törvény a Közoktatásról.
- A Kormány 243/2003.(XII.17.) számú rendeletével kiadott Nemzeti alaptanterv.

18.2. A fogyasztóvédelmi ismeretek oktatásának célja

- Az egyes tantárgyak sajátosságainak figyelembevételével a tanulók sajátítsák el a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket.
- Készüljenek fel annak gyakorlati alkalmazására.
- A fogyasztói kultúra fejlesztése.
- A tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése.

Az oktatás során szükség van az állampolgári, a társadalmi és cselekvési kompetenciák fejlesztésére, mely igazodik a tanulók életkori sajátosságaihoz. A nevelési folyamatban az iskola szorosan együttműködik a családokkal, mint a fogyasztás elemi meghatározóival, akik ezzel meghatározott értékrendet közvetítenek.

18.3. Az alábbiak megismertetése szükséges a tanulókkal

- Piac;
- Marketing;
- Reklám, ezek szerepe, veszélyforrásai;
- Minőség és biztonság;
- Gazdaságosság és takarékoság.

18.4. A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei

18.4.1. Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai

Technika: gyártás és termék minőség összefüggései.

Matematika: banki, biztosítási számítások.

Fizika: mérések – közüzemi számlák számítása.

Földrajz: eltérő fogyasztói szokások.

Magyar: reklámnyelv, kommunikációs csapdák.

Biológia: génmódosított élelmiszerek, táplálék kiegészítők, egészséges táplálkozás.

Kémia: élelmiszerbiztonság, adalékok, vegyszermaradványok, kozmetikumok használata.

Informatika: internetes fogyasztói veszélyforrások.

Történelem: EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet, reklámtörténet.

Médiaismeret: a reklám képi nyelve, hatásai.

18.4.2. Tanórán kívüli tevékenységek

Vetélkedők, rendezvények, versenyek szervezése, témnapok szervezése.

18.4.3. Iskolán kívüli helyszínek meglátogatása

(piac, bank, üzletek)

Érintett korosztály: a felső tagozatos tanulók.

18.5. Alkalmazott módszerek

- Otthoni feladatok megoldása a szülők bevonásával.
- Interjúk, felmérések a vásárlási szokásokról.
- Riportkészítés az eladókkal.
- Médiafigyelés, elemzés.

- Reklámok kritikája, hatáselemzése.
- Egyéni és csoportok döntéshozatal.
- Szabályozások tanulmányozása.
- Csoportmunkában adatgyűjtések, információk rögzítése.
- Problémamegoldás ötletbörzével.
- Esettanulmány, szituációs játékok.
- Viták, fogyasztói kosarak összeállítása.
- Érveléstechnikai gyakorlatok.

18.6. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos fogalmak

Vásárlók könyve

- A vásárlók jogai és kötelességei.
- A nyitvatartási idő szabályai.
- Javítási határidők.
- Jótállási jegy.
- Használati kezelési útmutató.
- Panaszforumok.
- Kezelési jelképsorok.
- Az árak feltüntetésének szabályai.
- A szavatossági idő, a lejárt szavatosságú termékek.
- A biztonsági őr intézkedéseinek jogossága.
- A használt termékek.
- Hatósági árak.

19. Kistérségi és Községi Esélyegyenlőségi Terv

A Vértesszőlősi Általános Iskola Kistérségi és Községi Esélyegyenlőségi Terve dokumentumot az iskolát fenntartó számú határozatával elfogadta.

A határozatban a fenntartó kinyilvánítja elkötelezettségét Vértesszőlős Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzése dokumentumban foglaltakat a helyzetelemzésen alapuló Akcióterv megvalósítása során figyelembe veszi, és együttműködik a város akciótervének kidolgozásában és összehangolásában, a közoktatási feladatok diszkriminációmentes ellátásában.

Az Esélyegyenlőségi Terv külön dokumentum.